

Persbericht

PB13-062 | 1 oktober 2013 | 9:30 uur

Grote gemeenten goed voor driekwart van bevolkingsgroei tot 2025

Tussen 2012 en 2025 groeit de bevolking van Nederland met rond 650 duizend tot 17,4 miljoen inwoners. Bijna driekwart van deze groei vindt plaats in de 27 grote gemeenten die in 2012 100 duizend of meer inwoners telden. De vier grote steden, Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, zijn samen goed voor een derde van de Nederlandse bevolkingsgroei tot 2025. Voor de plattelandsregio's aan de rand van Nederland wordt juist bevolkingskrimp verwacht. Dit blijkt uit de nieuwe regionale bevolkings- en huishoudensprognoses van het PBL (Planbureau voor de Leefomgeving) en het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), die vandaag zijn verschenen.

Grote steden blijven groeien, maar langzamer

De vier grote steden zijn in de laatste tien jaar uitgegroeid van trage tot snelle groeiers. Hoewel in de toekomst de stedelijke groei doorzet, gaat het wel in een lager tempo. De grote steden blijven een belangrijke bestemming voor immigranten en jongeren. Bijna 60% van de immigranten vestigt zich in gemeenten met meer dan 100 duizend inwoners. Vooral ook veel jongeren trekken naar de grote steden, en door de grootschalige woningbouw in de Vinex-wijken blijven zij ook in de stad wonen om een gezin te stichten. Deze trend is sinds het uitbreken van de economische crisis alleen maar versterkt door de afname van de woningbouw in de gemeenten rondom de stad. In de prognose van PBL en CBS wordt voorzien dat de woningbouw over enkele jaren zal aantrekken waardoor gezinnen weer vaker naar randgemeenten verhuizen. Hierdoor zal de groei wat minder snel gaan dan in de afgelopen jaren.

Amsterdam groeit naar 875 duizend inwoners

Voor Amsterdam, dat in de loop van 2013 de grens van 800 duizend inwoners passeerde, wordt een verdere toename verwacht tot 875 duizend inwoners in 2025. Rotterdam en Den Haag groeien verder door en blijven de tweede en derde stad van het land. Het inwonertal van Utrecht stijgt sterk: van 320 duizend inwoners begin dit jaar tot 380 duizend in 2025. Ook Almere groeit naar verwachting sterk door de toestroom van jonge gezinnen uit Amsterdam; hier is voor de komende decennia veel woningbouw gepland. Tot 2025 groeit deze gemeente met bijna 40 duizend inwoners tot bijna 235 duizend en wordt daarmee ongeveer even groot als Eindhoven, momenteel de vijfde stad van het land; Groningen is dan ook zo groot.

Bevolgingskrimp aan de rand van Nederland

Het inwoneraantal van Noordoost-Groningen en de regio rond Delfzijl is de laatste jaren al vrij sterk aan het dalen. In de toekomst wordt ook in andere regio's aan de rand van Nederland bevolgingskrimp verwacht. Tot 2025 is de krimp beperkt tot enkele procenten in Zuidoost-Drenthe, de Achterhoek en Limburg. In Oost-Groningen, Delfzijl en omgeving en Zeeuws-Vlaanderen ligt dit tussen de 5% en 8%. Deze regio's zijn meer vergrijsd dan de rest van het land en dit leidt tot een hogere sterfte. Bovendien trekken veel jongeren hier weg, richting de grote steden.

Vergrijzing minder sterk in de vier grote steden

Nederland vergrijst de komende decennia in een hoog tempo; op dit moment is 16% van de bevolking 65 jaar of ouder, in 2025 zal dit aandeel zijn opgelopen tot 22%. De grote steden vergrijzen minder snel door de instroom van jongeren en immigranten. Hierdoor is het aandeel ouderen in de grote steden sinds eind jaren '80 gestaag gedaald, terwijl het in de rest van het land juist toenam. De komende jaren gaat het aandeel ouderen hier ook stijgen, namelijk van 12% in 2012 naar 15% in 2025; hiermee ligt het tempo van de vergrijzing in deze steden veel lager dan landelijk. Elders in Nederland wordt namelijk veel sterkere vergrijzing voorzien. Dit geldt in het bijzonder voor de krimpregio's aan de rand van Nederland waar het aandeel 65 plussers oploopt van 19% in 2012 tot 27% in 2025.

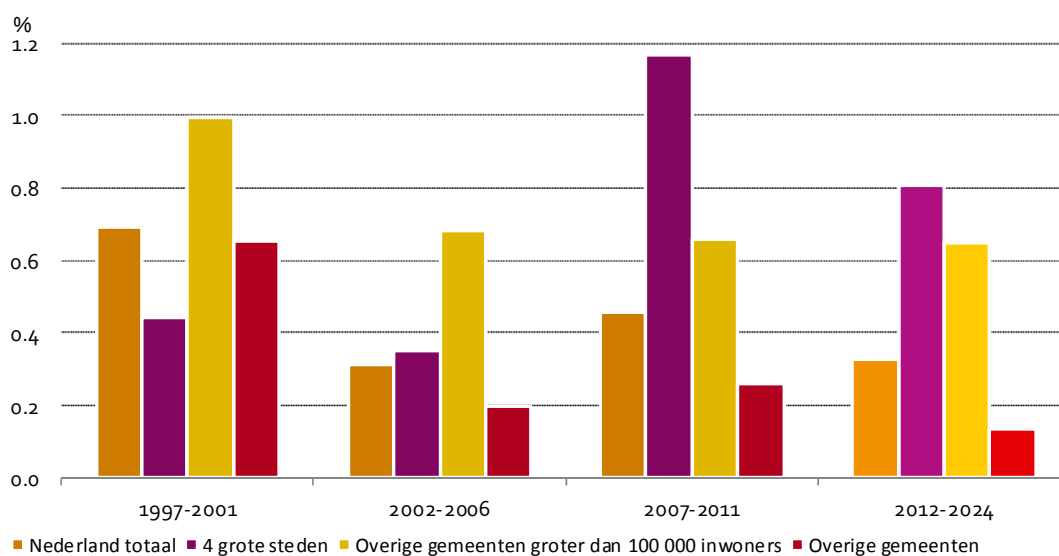
Bijna 700 duizend huishoudens erbij

Het aantal huishoudens neemt sterker toe dan de bevolking; In 2012 telde Nederland 7,5 miljoen huishoudens, tegen naar verwachting 8,2 miljoen in 2025. Deze huishoudensgroei is veel meer gespreid over de verschillende regio's dan de bevolkingsgroei. Behalve in grote delen van de Randstad neemt het aantal huishoudens ook meer dan 10% toe rondom de stad Groningen, in Noord-Overijssel, en grote delen van Gelderland en Noord-Brabant. In de meeste overige regio's is dit 5% tot 10%. Alleen in de krimpregio's aan de rand van Nederland blijft het aantal huishoudens min of meer stabiel.

Potentiële beroepsbevolking stijgt in de Randstad en daalt aan de rand van Nederland

De potentiële beroepsbevolking, het aantal mensen van 20 jaar tot de AOW-leeftijd, stijgt licht in Nederland. Dit komt door de verhoging van de AOW-leeftijd. De groei van de potentiële beroepsbevolking ligt lager dan de bevolkingsgroei. In de meeste regio's in de Randstad wordt tot 2025 een groei van de potentiële beroepsbevolking van rond de 5% verwacht, terwijl in de krimpregio's een stevige daling van meer dan 5% wordt verwacht.

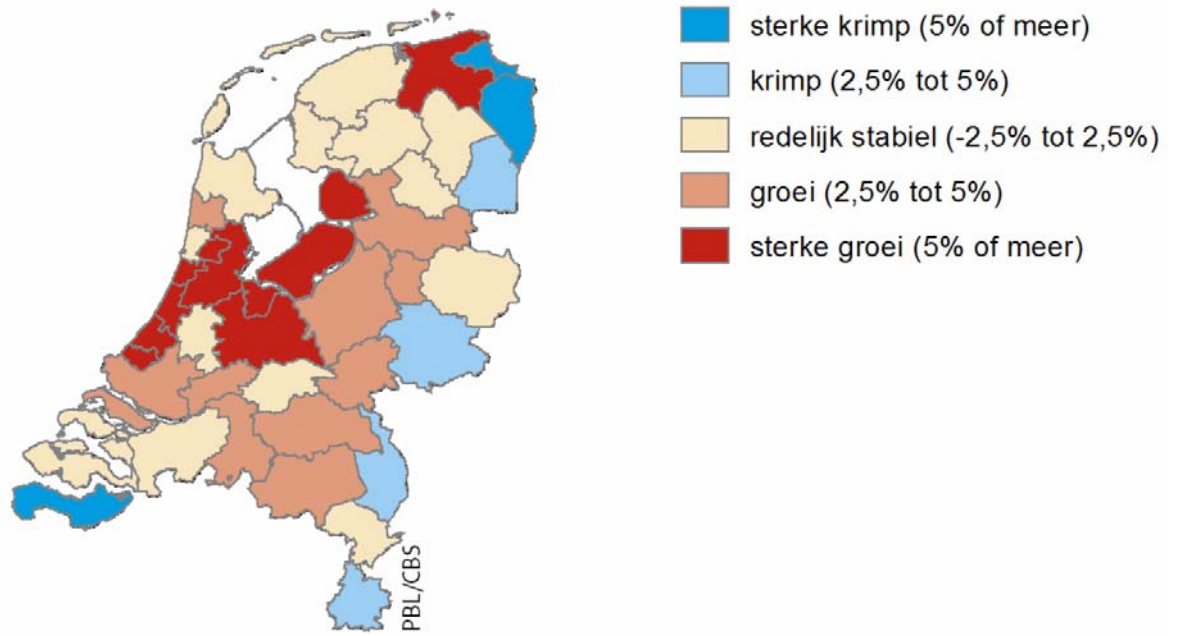
Grafiek 1: Jaarlijkse bevolkingsgroei per periode in de vier grote steden, overige steden groter dan 100.000 inwoners en overige gemeenten

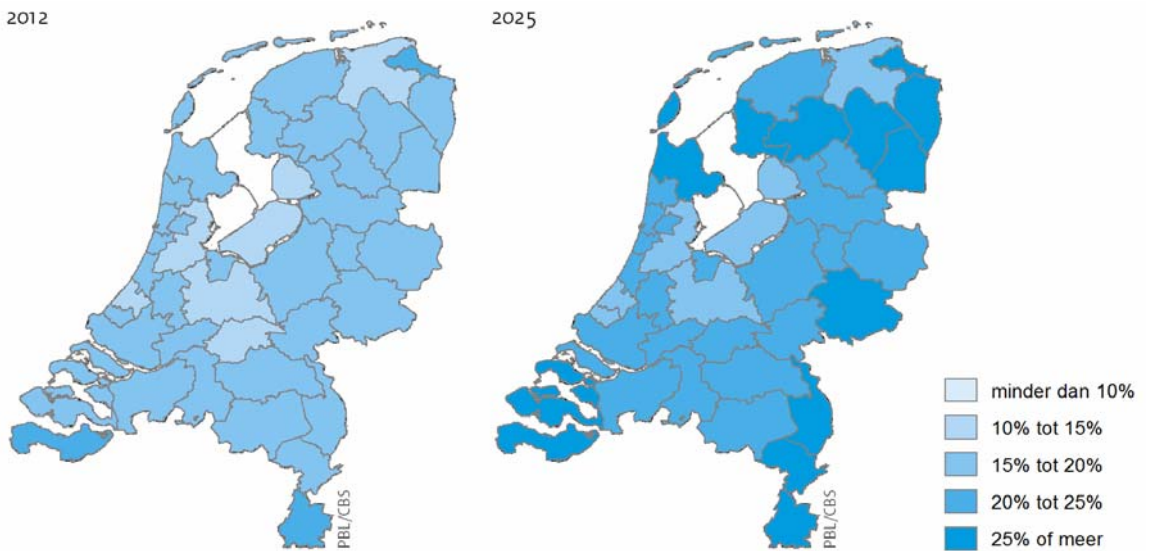
Tabel 1: inwonertal provincies, top 7 gemeenten en Nederland, per 1 januari 2008, 2013 en 2025.

	2008	2013	2025
	<i>x 1 000</i>		
Groningen	573	582	602
Groningen (gemeente)	182	195	228
Friesland	643	647	646
Drenthe	488	490	482
Overijssel	1 120	1 139	1 164
Flevoland	379	398	448
Almere	183	195	233
Gelderland	1 984	2 016	2 036
Utrecht	1 201	1 245	1 332
Utrecht (gemeente)	295	322	381
Noord-Holland	2 626	2 724	2 905
Amsterdam	747	799	875
Zuid-Holland	3 461	3 564	3 761
Den Haag	476	506	535
Rotterdam	583	616	648
Zeeland	381	381	372
Noord-Brabant	2 425	2 471	2 550
Eindhoven	210	218	229
Limburg	1 124	1 122	1 090
Nederland	16 405	16 780	17 389

Kaart 1: bevolkingsgroei 2012-2025 naar regio (COROP-gebieden)

Kaart 2: aandeel 65-plus naar regio (COROP-gebieden)

TECHNISCHE TOELICHTING

De regionale prognose beoogt de meest waarschijnlijke toekomstige ontwikkeling te beschrijven. Toch zijn de cijfers met veel onzekerheden omgeven. Het opstellen van plausibele veronderstellingen voor de regionale bevolkingsprognose is op dit moment moeilijker dan ooit. Er is veel onzekerheid over de toekomstige economische ontwikkeling, de ontwikkeling van de koopkracht van mensen en over de woningbouwprogrammering. De laatste jaren waren er patronen die eerder niet goed zichtbaar waren. Zo is in Amsterdam de afgelopen jaren het aantal huishoudens veel sterker gegroeid dan het aantal woningen. Gaat deze trend in de toekomst door of gaan jonge stellen de stad verlaten omdat elders woningen beschikbaar komen?

De regionale prognose kijkt ook nog verder in de tijd vooruit, namelijk tot 2040. De onzekerheid wordt steeds groter aangezien naarmate verder in de toekomst wordt gekeken, de ontwikkelingen steeds meer bepaald worden door factoren die nu nog niet bekend zijn. Er zijn doorgaans voor de periode na 2025 geen woningbouwplannen van gemeenten beschikbaar en het is onduidelijk hoe de voorkeuren op het gebied van wonen zich zullen ontwikkelen. In de regionale prognose wordt ervan uitgegaan dat de ontwikkelingen na 2025 globaal in dezelfde richting doorgaan als hiervoor. Hierdoor krijgt de prognose vanaf 2025 steeds meer het karakter van een vooruitberekening van de trends, zonder dat daarbij gesteld wordt dat die ook de meest waarschijnlijke ontwikkeling geven. Er zijn dus ook andere richtingen denkbaar. Zo heeft het PBL in de Ruimtelijke Verkenning 2011 verkend wat de gevolgen zijn als de aantrekkelijkheid van de steden in een scenario met sterke demografische en economische groei verder toeneemt. Daarnaast is in de Ruimtelijke Verkenning een scenario verkend wat de gevolgen zijn als in een stagnerende bevolking en economie de ontwikkelingen veel meer gespreid plaatsvinden in het land.